

Pap Mária

Zebedeus gyermekei

„Akkor odament hozzá a Zebedeus fiainak anyja fiaival együtt, leborult előre, és kérni akart tőle valamit. Jézus megkérdezte tőle: »Mit akarsz?« Ő így felelt: »Mondd, hogy az én két fiam közül az egyik jobb kezed, a másik bal kezed felől üljön a te országodban.« Jézus így válaszolt: »Nem tudjátok, mit kértek. Ki tudjátok-e inni azt a poharat, amelyet én fogok kiinni?« Ők így feleltek: »Ki tudjuk.« Erre ő ezt mondta nekik: »Az én poharamat kiisszátok ugyan, de hogy ki üljön jobb és bal kezem felől, azt nem az én dolgom megadni. Azok fogják megkapni, akiknek az én Atyám elkészítette.« Amikor ezt meghallotta a többi tíz, megharagudott a két testvérrre. De Jézus magához hívta őket, és ezt mondta: »Tudjátok, hogy a népek fejedelmei uralkodnak rajtuk, és a nagyok hatalmaskodnak rajtuk. De közöttetek ne így legyen: hanem aki naggyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, az legyen a rabszolgátok.» (Mt 20,20–27)

A mai világ arra tanít bennünket, hogy mindennek ára van, minden eladható és megvásárolható. Nemcsak az áru, a termék, hanem emberek, eszmék is vásárolhatóak, ha hajlandók vagyunk megfizetni az árát.

Ez nem csak a mi jelenkori világunk jellemzője. Mióta ember az ember, mindig megvolt a kereslet és kínálat változatos körforgása. Az emberkereskedelem még ma is dívik, az ókori birodalmak pedig nagyságukat a rabszolgák keserves munkájára építették fel. Az idegenben boldogulásukat keresők, sokszor ki-

zsákmányolt atyánkfiai sem mások, mint modern rabszolgák, akik ellentétben a letűnt történelmi korok elnyomottaival, önként vállalják e rabszolgaságot.

Természetesen áru és áru között különbség van, mint ahogy különbség van aközött is, hogy mekkora árat vagyunk hajlandók fizetni bizonyos dolgokért. Ha megnézzük székely őseink életét, azt látjuk, hogy nekik is áruk volt, ők is eladták magukat a felsőbb hatalomnak. Mielőtt azonban felszisszennének e szentségtörésen, hozzáteszem: elődeink ára a szabadság volt. Életüket és vérüket adták a királyért, fejedelemért, de ezért cserében szabadok maradtak. Szabad emberek, akik sokszor megválogatták – néha jól, néha rosszul –, hogy kinek a zászlaja alatt harcolnak.

Egy 1850-es olaszteleki népszámlálási ív híven tükrözi ezt az állapotot, hiszen minden családnál először a katonaköteleseket írták össze, csak azután jöttek a nők.

Természetesen akkor is voltak olyanok, akik sokallták ezt az árat, ezért fiúgyermeküket lánynéven írták be, hogy kimaradjanak a sorozásból – emlékezünk csak Jókai *Kiskirályok* című regényére. Az erdélyi fejedelemség hányatott sorsával és belharcaival is magyarázható, hogy a székelyek körében „fiúsítani” kellett a lányokat, a „maradékot”, hogy a család el ne vesszen. Az élet és az anyagiak értékéről beszél a Mária Terézia segítségkérő könyörgésére adott válasza a rendeknek: „Életünk és vérünk a királynőért, de zabot nem adunk!”

Ebben a furcsa, szinte nevetséges válaszban benne van a székely ember logikája – életet és vért adni a királyért természetes, de a zab, az már túlmutat a kötelességeken. Elődeink megfizették szabadságuk árát, és ennek köszönhetjük mi azt, hogy itt vagyunk.

Itt, a mai világban, amelyben nemcsak a szabadságnak, de a becsületnek, a hitnek és tisztességnek is áru értéke lett, s ezért úgy bánunk magunkkal és egymással is, mint eszközzel, áruval, amelynek ára van, felértékelhető, megfizethető és megvásárolható. A keserű igazsághoz hozzátartozik az is, hogy mi sokkal olcsóbban adjuk el magunkat, mint elődeink, fizetni pedig ritkán vagyunk hajlandók, akkor is inkább csak a kényelmünkért.

Ezzel pedig nem vagyunk egyedül. Hiszen textusunk arról beszél, hogy a jézusi tanítványok is többször megfogalmazták igényüket a jutalomra, a kiváltságra. Úgy gondolták, hogy tanítványi mivoltuknak is „ára” kell hogy legyen: minél közelebb vannak a Mesterhez, minél több időt szentelnek az ügynek, annál nagyobb kell hogy legyen a jutalmuk a mennyek országában.

A gazdag ifjú annak idején még csak kérdezte, hogy mi a kötelessége, mit kell cselekednie, hogy elnyerje az örök életet, a tanítványok egy része már úgy gondolta, hogy nekik hivatalból kijár az üdvösség.

Ez a véleménye a Zebedeus-fiak anyjának is, aki gyermekei előremenetelét szívéen viselő anyaként fordul kérésével Jézushoz. A bibliai tudósítások szerint Zebedeus viszonylag gazdag ember volt, több halászbárkával és szolgálkkal rendelkezett, és bizonyára a család nem örvendett különösebben annak, hogy két fiuk, Jakab és János otthagya a családi vállalkozást egy vándorpróféta kedvéért. De ha már ez megtörtént, akkor legalább biztosak akartak lenni abban, hogy ezért meglesz a jutalmuk.

Az édesanya képzeletében valószínűleg ott volt a kor előkelő és gazdag urainak háztartása, akiknek jobb és bal oldalán ott ültek bizalmi embereik. Ilyen előkelő helyet képzelt el ő is fiai számára Jézus oldalán, Isten eljövendő országában. Érdekesnek tartom azt is, hogy a kérést az anya fogalmazza meg és nem a két fiú, akiknek bőven lett volna lehetőségük és alkalmuk ezt megcselekedni. Szégyellték Jézustól vagy a többi tanítványtól ezt a kérést, vagy egyszerűen – ahogy az a mai világban is lenni szokott – inkább a nőre hagyták a kellemetlen, kényelmetlen kérdések felvetését?

Bárhogyan legyen is, ott állnak az anyjuk mellett, és magabiztosan jelentik ki Jézusnak, hogy mindazt, amit Jézus megcselekedett, ők is megteszik, ezért várják a jutalmukat. Jézus elutasítja kérésüket, de a neheze még ezután jön, hiszen az evangélium szerint a többi tíz tanítvány „megbosszankodék a két testvérré”.

Jézusnak szomorúan kell tapasztalnia, mennyire félreértik és félreértékelik a tanítványok magukat és munkájukat, hogy szűk körükben is felüti fejét az irigység, a nagyravagyás, a rangkórság, a széthúzás. Igaz ugyan, hogy a hegyi beszédben beszélt arról, hogy az üldöztetésért, a szenvedésért meglesz majd a jutalmuk a mennyeknek országában, de e jutalom milyenségét és mértékét nem az ő tiszte meghatározni. Ezt a jutalmat nem lehet kikövetelni, kikönyörögni, kieroszakolni, ezt ki kell érdemelni. Az üdvösség ára nem a pusztá tanítványság, hanem a szolgálat – inti őket Jézus, és megfogalmazza számunkra is, késői követők számára a tanítványság lényegét: „aki nagyvá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok, és aki közöttetek első akar lenni, az legyen a rabszolgáltok.”

Így kellene lennie. De vajon így van-e ?

Nincs. Zebedeus fiai és lányai vagyunk, akik potom áron akarunk magunknak üdvösséget vásárolni, miközben drágán felszámítjuk tanítványságunkat közösségünknek és Istennek.

Zebedeus fiai és lányai vagyunk, akik tolakodunk az első helyekre, akik tapossuk egymást fizikailag és lelkileg, akik megnyomorítjuk közösségünket az egymásra való bosszankodással, a széthúzással, miközben megfeledekezünk a tanítványság lényegéről.

Zebedeus fiai és lányai vagyunk, akik az egyházfenntartással és az alkalmankénti templomlátogatással letudjuk a kötelességünket, hogy a hétköznapokban nyugodt lélekkel szidjuk és marasztaljuk el egymást.

Zebedeus fiai és lányai vagyunk, akik ezt nem ismerjük be, Jézus tanítványainak tartván magunkat, hiszen megfizettük az árát, és kijár nekünk az üdvösség, lehetőleg *még itt, még most*. Legyen meg nekünk is a Mester oldalán a jobb és a bal hely, lehetőleg fenntartva és lehetőleg a keserű pohár nélkül. Hogy közben hol a szolgálat és alázat – ki tudja?!

Amíg önmagunkat, nagyravágyásunkat, bántódásainkat helyezzük előtérbe, addig nincs igazi szolgálat és tanítványság. Amíg árát és feltételt szabunk Istennek és közösségünknek, addig nincs és nem lesz üdvösség.

Ez a mostani alkalom a számvetése, a szembenézés ideje, önmagunkkal és közösségünkkel.

Honnan jöttünk?

A hadak útjáról, székely őseink áldozatából, akik a szabadságért életüket és vérüket adták.

A hit útjáról, elődeink hit- és vallásszabadságért folytatott küzdelmeiből, akik sokszor ugyancsak életüket és vérüket adták hitükért.

Hol vagyunk ?

Zebedeus gyermekeiként követeljük a jussot, az üdvösséget, amelynek árát nem mi fizettük meg, de igényt tartunk rá, amelyet nem szolgálatunkkal, de *puszta létünkkel* akarunk kiérdemelni.

Hová tartunk ?

Még nem tudjuk, de egy bizonyos: nem a tanítványság útját járjuk. Ezen az úton nem kerülünk közel sem Istenhez, sem emberhez, sem közösséghez.

Álljunk meg, kedves Testvéreim, és vessünk számot, míg nem késő. Az igazi szolgálathoz nem kell sem cím, sem rang, a szolgálatban nincs első és utolsó hely, csak ember, istengyermeki kötelességét teljesítő jézusi tanítvány. Az üdvösséget nem az egyház, nem a politikai párt adja, hanem te magad harcolsz és szenvedsz meg érte életeddél és cselekedeteiddél.

Tegyük a kötelességünket, vállaljuk a szolgálatot, keressük a békesség útját, és bizzuk a többit Istenre, hogy ne Zebedeus utódaiként, de Isten gyermekeiként érdemeljük ki üdvösségünket. Ebben segítsen minket az Isten! Ámen.

Mezei Csaba

Isten ajándéka

„Rájöttem tehát, hogy az a jó és szép, ha az ember eszik, iszik, és élvezi a jót minden fáradozása nyomán, amivel fárad a nap alatt egész életén keresztül, amelyet Isten adott neki, mert ez jutott neki. Ha pedig Isten valakinek gazdagságot és kincseket is adott, és megengedte neki, hogy azt élvezze, kivegye belőle a részét, és örüljön fáradozása eredményének: ez Isten ajándéka.” (Préd 5,17–18)

Csábító az élet értelmét abban látni, amire vágyunk, és nem abban, ami adott, amink van. Magyarul ezt úgy nevezzük, hogy vágyálom. A vágyálom gyakran életünk megkeserítője lehet, mert minden keserűséget és csalódást okozó ellenségünk közül ez az, ami biztosan elárul bennünket. A beteljesedést örökre az elérhetőség határán túlra helyezi. Az ilyen beteljesülés örökké egy végtelen aranylépcső tetején áll. Paul Getty amerikai multimilliomos élete vége felé elátkozván gazdagságát keserűen fakad ki: „egész vagyonomat odaadnám egy boldog házasságért.”

A boldogság útja tele van meglepő útvesztőkkel. Ismeretlenek milliói arról álmodoznak, hogy híresek legyenek. Irigykedve nézik az ünnepekt sztárokat. Közösségi személyek siránkoznak a magánéletük elvesztése fölött. Családok irigylik az önálló szabadságát, szinglik vágyják a család melegét. Szépséggel megáldottak tehernek érzik sokszor feltűnő szépségüket. Szürke, hétköznapi arcok arról álmodoznak, hogy valamilyen csoda folytán ők is csodaszépek lehessenek. A háziasszony roskadásig dolgozik gyerekeiért, családjáért, irigykedve nézi a szemben lakó sikeres üzletasszonyt, és karrierről álmodik. Az üzletasszony valósággal sóvárog a szabadidőért, mert hiányzik a család melege, a gyerekek kedvessége, amit éppen a karrierért adott fel. A kemény munka szédületes üteme nem ismer megállást. Ha odafigyelünk, arra a következtetésre jutunk, hogy szemünkben a másik mindig jobb, szebb, mint mi vagyunk; bármije van, értékesebb, mint amivel mi rendelkezünk.

Akkor értékeljük igazán azt, amik vagyunk vagy amivel rendelkezünk, amikor valamilyen változás folytán elveszítjük, amit magától érthetőnek tudtunk.